

РЕШЕНИЕ

№ 24004

гр. София, 11.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 19 състав, в
публично заседание на 25.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Доброслав Руков

при участието на секретаря Станислава Данаилова, като разгледа дело номер **1344** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 251 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ), във връзка с чл. 145 и следващите от АПК. Делото е образувано по жалба на Р. С. П., чрез адвокат А. Т. срещу Заповед № РД-47/16.01.2025 г. на Командира на военновъздушните сили, с която му е наложено дисциплинарно наказание „предупреждение за понижаване на военното звание с една степен“ за срок от 1 година. В жалбата, от съда се иска оспорената заповед да бъде отменена, като незаконосъобразна и постановена в нарушение на административно-производствените правила. Твърди се, че същата не е мотивирана, с посочване на правното и на фактическото основание за налагане на наказанието, липсва в пълен обем информация относно данните за мястото, времето и обстоятелствата, при които е извършено твърдяното от административния орган нарушение. Инвокирани са доводи, че непосредственият началник на оспорващия не е компетентното длъжностно лице, което може да взема решение по рапорт, с който се иска ползване на отпуск. Той може да спре или да придвижи рапорт за отпуск към компетентното длъжностно лице, което е командирът на ВВС. Посочва се, че по време на беседата на 19.12.2024 г. жалбоподателят не е бил запознат с доказателствата от извършената служебна проверка. Едва след беседата П. е получил от регистратурата Протокол № 400-9392/27.12.2024 г. от извършена служебна проверка и чак тогава разбира в какво е обвинен и въз основа на какви доказателства. Оспорващият счита, че при взимане на своето решение административният орган не се е придържал стриктно към нормата на чл. 178, ал. 2 от ЗОВСРБ, изречение първо, понеже, не е предоставил необходимите указания за изпълнението на заповедите си, а е сметнал, че подчиненият му е длъжен да се подпише, че е разбрал писмената му резолюция, щом е

присъствал при даването на разяснения/допълнителни указания. Ограничено е правото на жалбоподателя да получи от регистратурата рапорта, за да може да го прочете и да направи справки и консултации. Оспорва се и приетото от административния орган обстоятелство, че жалбоподателят е нарушил чл. 8, ал. 5 от Устава за Войсковата служба на Въоръжените сили на Република България (наричан за краткост по-надолу само Устава), защото е изпълнил точно и в срок дадените му от началниците му указания.

Посочено е, че заповедта е издадена при съществено нарушение на административно-производствените правила. Административният орган не е направил преценка на събраните доказателства и на обстоятелствата, при които е извършено нарушението, както и на направеното предложение за наказание. При определяне на тежестта на нарушението въобще не е взето предвид липсата на неизпълнено задължение, като тук АО въобще не е взел предвид факта, че липсват каквито и да са вредни последици по вина на жалбоподателя и поради тази причина следва да не са определени в зависимост от резултатите от извършеното дисциплинарно нарушение. При преценката на обстоятелствата, при които е извършено дисциплинарното нарушение, не е обхваната в цялост фактическата обстановка, като въобще не са отчетени причините и предпоставките, довели или способствали за неговото извършване от страна на жалбоподателя. Навеждат се и оплаквания за нарушение на прогласения в чл. 6 от АПК, принцип на съразмерност.

По време на проведеното по делото открито заседание оспорващият се явява лично и заедно с упълномощения от него адвокат Т., който поддържа жалбата. На оспорващият беше дадена възможност да изложи своите твърдения, относно причините, довели до налагането на процесното дисциплинарно наказание. В дадения от съда срок, адвокат Т. е представил допълнителни съображения в писмен вид.

Ответникът по оспорването Командира на военновъздушните сили не се явява. Пълномощникът му юрист И. намира жалбата за неоснователна, като развива подробни доводи в писмени бележки. Твърди, че оспорената заповед съдържа всички необходими реквизити, съгласно чл. 59, ал. 2 от АПК и чл. 148 от Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ППЗОВС на РБ), т.е. не е на лице неспазване на установената форма. Заповедта е мотивирана и издадена в законоустановения срок съгласно чл. 249 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВС на РБ). Спазени са правилата, предвидени в ЗОВСРБ и ППЗОВСРБ, касаещи провеждането на дисциплинарното производство. Видно от Протокол с рег. № 400-9392/17.12.2024 г. за резултатите от извършена служебна проверка, назначената комисия е извършила действия по разглеждане на всички относими документи, факти и обстоятелства, изслушала е устните обяснения на жалбоподателя, изискала е, получила е и е разгледала писмените обяснения на старшина П. и на полковник Ф. - непосредствен началник на старшина П.. В хода на административното производство комисията стриктно е спазвала разпоредбите на чл. 143 и следващите от ППЗОВС на РБ, като е установила фактическата обстановка, мястото и времето на извършване на нарушението, конкретизирала е нарушителя на военната дисциплина, подробно е описала нарушението, вредните последици и причинно-следствената връзка с нарушението и вината на старшина П..

Разглеждайки събраните доказателства, комисията правилно е констатирала, че с действията си оспорващия е извършил нарушение на военната дисциплина по смисъла чл. 242, т. 1 и т. 2 от ЗОВС на РБ, във връзка с чл. 178, ал. 1 от ЗОВС на РБ.

Административният орган е взел предвид тежестта на нарушението, обстоятелствата, при които е извършено, и поведението на военнослужещия до извършване на нарушението.

В конкретния случай, старшина П. е отказал да изпълни законосъобразни заповеди и

разпореждания на прекия и непосредствения си началник, което е израз на неуважение към установения вътрешен йерархичен и административен ред, закона и принципите на въоръжените сили и държавността.

На последно място се сочи, че с наложеното наказание е постигнат превантивния ефект, защото от момента на издаването на заповедта, оспорващият не е имал други нарушения на служебната дисциплина.

Административен Съд С. - град, I отделение, 19-ти състав, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и изразеното становище на процесуалния представител на ответника по оспорването и се запозна с приетите по делото писмени доказателства, намира за установено от фактическа страна, следното:

Между страните не се спори, че Р. С. П. към момента, когато се твърди, че е извършил нарушение на военната дисциплина, е бил назначен на длъжност „Главен сержант на ВВС“ в „Канцеларията на командира на ВВС“ в Командването на ВВС.

Административното производство по издаване на оспорената заповед е започнало във връзка с назначена проверка от Командира на ВВС, със Заповед № РД - 680/14.11.2024 г. Със същата заповед е назначена комисия за извършване на служебна проверка на действията на старшина Р. П. по неговото искане на отпуск по чл. 202, ал. 1, т. 1 от ЗОВСРБ, съгласно рапорт с № 400-11477/17.10.2024 г. и рапорт с рег. № 400-11683/22.10.2024 г.

След извършване на проверката е комисията е изготвила протокол с рег. № 400- 9392/17.12.2024 г., в който са обективирани установените обстоятелства.

Р. П. е запознат с протокола от извършената проверка и му е дадена възможност да представи писмени обяснения, които са приети от дисциплинарно-наказващия орган.

Командирът на ВВС е направил извод, че със своите действия, старшина П. не е изпълнил служебните си задължения по отношение на заповядания в т. VI. (VI. Определям реда за водене на ежедневния отчет на личния състав от Командването на ВВС, и командването на рота „Военна полиция“, както следва: т. 2 (В отделите и самостоятелните сектори на Командването на ВВС и в командването на рота „Военна полиция“ да се изготвят при необходимост ежедневни доклади по установен образец, подписани от началниците им и да се представят до 11:00 ч. в отдел „Личен състав“.) ред за водене на ежедневния отчет на личния състав от Командването на ВВС от заповед с № РД-794/03.11.2021 г. на Командира на ВВС, относно разпределяне на функции и делегиране на правомощия и организиране на административно-управленската дейност в Командването на ВВС, устното разпореждане на Командира на ВВС, в качеството си на негов пряк началник (да удостовери с подписа си, че се е запознал с поставена резолюция върху рапорт с рег. № 400-11683/22.10.2024 г.) и писмените резолюции и устните указания на непосредствения си началник полковник Ф., по отношение на рапорт с рег. № 400-11477/17.10.2024 г., като по този начин е нарушил разпоредбите на ЗОВС на РБ, Устава на Въоръжените сили на Република България, утвърден със заповед на министъра на отбраната с № ОХ-316/03.05.2012 г. Не е изпълнил разпорежданията отдадени с резолюциите на прекия и непосредствения му началник във връзка с чл. 178, ал. 1 и ад. 3 от ЗОВС на РБ (военнослужещите са длъжни да изпълняват уставите, нормативните и административните актове на органите за ръководство на отбраната, на длъжностните лица за управление на отбраната и на въоръжените сили, както и заповедите на командирите или началниците), с което е нарушил чл. 8, ал. 5 от Устава на Въоръжените сили на Република България (директивите, заповедите или разпорежданията са задължителни за подчинените и се изпълняват безпрекословно, точно и в срок). Старшина П. не е проявил отговорност и дисциплинираност, като на 23.10.2024 г. не е изпълнил устно разпореждане на Командира на ВВС и на непосредствения си началник в нарушение на чл. 110, т. 4 от УВС на ВС

на РБ (при изпълнение на служебните си - задължения военнослужещите се ръководят от следните морални ценности: 4. Да проявяват отговорност, дисциплинираност и самодисциплина, като се подчиняват на всички законно отдадени заповеди и разпореждания) и не е изпълнил задълженията си на военнослужещ, съгласно чл. 114, т. 6 от УВС на ВС на РБ (Военнослужещият е длъжен: 6. да се подчинява безпрекословно на командирите (началниците) си). Неизпълнението на всички тези задължения, се явяват виновно извършени нарушения на военната дисциплина от старшина П. по смисъла на чл. 241 (Виновното неизпълнение на служебните задължения от военнослужещите е нарушение на военната дисциплина.) и чл. 242, т. 1 и т. 2 (чл. 242. Нарушения на военната дисциплина са: 1. неизпълнение на задължение по военната служба; 2. нарушаване на правилата за подчиненост;) от ЗОВСРБ.

Вредните последици от действията на старшина П., като незачитане на установения йерархичен ред и субординация, неизпълнението на отдадените заповеди, разпореждания и указания на непосредствените и преките м началници се изразяват в това, че се създават предпоставки за нарушаване в дисциплината от страна на целия личен състав, а от там и за нарушения инциденти от военнослужещи и цивилни служители от Командването и ВВС.

Вземайки предвид събраните в хода на дисциплинарното производство доказателства, Командирът на ВВС е направил извод за наличие на фактическите предпоставки за налагане на посоченото наказание спрямо военнослужещия Р. П., поради което е издал оспорената заповед.

Като доказателства по преписката са приложени служебен картон на Р. П. и становище по негова жалба, съставено от Директор на Дирекция „Управление на човешките ресурси в отбраната” при Министерство на отбраната.

Административен Съд С. - град, I отделение, 19-ти състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на жалбата: Оспорената заповед е съобщена на Р. П. лично на 17.01.2025 г., видно от положения върху екземпляр от нея саморъчно написан текст. Жалбата е подадена чрез административния орган, като е изпратена по пощата на 31.01.2025 г., видно от представения от адвокат Т. системен бон, издаден от „Български пощи” ЕАД, т.е. в рамките на 14-дневния преклузивен срок по чл. 149, ал. 1 от АПК. Съдът е сезиран от надлежна страна – участник в административното производство срещу акт, подлежащ на оспорване. Във връзка с изложеното, съдът счита, че жалбата е процесуално допустима и като такава следва да бъде разгледана.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

За да издаде оспорената заповед, компетентния административен орган е приел, че са налице материално-правните предпоставки на чл. 244, т. 4 от ЗОВСРБ и чл. 137, ал. 2 от ППЗОВСРБ. Същият е приел, че старшина Р. П. с действията си е нарушил чл. 8, ал. 5, чл. 110, т. 4 и чл. 114, т. 6 от Устава, като тези нарушения представляват нарушения на военната дисциплина по смисъла на чл. 242, т. 1 и т. 2 от ЗОВСРБ.

Съгласно чл. 142, ал. 1-3 от ППЗОВСРБ, дисциплинарното производство срещу военнослужещ, започва с назначаване на служебна проверка, която се назначава с писмена заповед на министъра на отбраната, на прекия командир (началник) или ръководител на съответната структура. Когато прекият командир (началник) няма право да издава писмени заповеди, той изготвя предложение, което изпраща по команден ред до командира (началника), който има право да издава писмени заповеди. Служебната проверка се извършва от назначена комисия. За председател на комисията за извършване на служебната проверка се назначава военнослужещ с военно звание, равно или по-високо от това на нарушителя.

В случая, изискванията на цитирания подзаконов нормативен акт са спазени. Със заповед на

Командира на ВВС е назначена проверка и е определен състав на комисия, която да я извърши. Според разпоредбата на чл. 137, ал. 3, във връзка с ал. 2 от ППЗОВСРБ, дисциплинарното наказание "предупреждение за понижаване на военното звание с една степен за срок от 6 месеца до една година" се налага от длъжностните лица, имащи правата да присвояват съответното военно звание длъжностните лица по ал. 2 или от длъжностните лица с една степен по-ниска. Безспорно е, че Командирът на ВВС е сред визираните в цитираните разпоредби длъжностни лица.

Наказанието е наложено на 16.01.2025 г. Фактите и обстоятелствата, свързани с твърдяното нарушение на военната дисциплина са обективирани в протокол с рег. № 400-9392/17.12.2024 г., съставен от комисията, назначена със Заповед на Командира на ВВС, т.е. наказанието е наложено в предвидения в чл. 249, ал. 1 от ЗОВСРБ срок.

Р. П. е бил изслушан и са приети писмените му обяснения, с което е спазена разпоредбата на чл. 246, ал. 4 от ЗОВСРБ.

Настоящият съдебен състав, след обсъждане на събраните доказателства не намира, че с действията си, описани в оспорената заповед, оспорващият е нарушил военната дисциплина.

В Заповед № РД-47/16.01.2025 г. на Командира на военновъздушните сили са описани три действия на Р. П., приети от дисциплинарно-наказващия орган като нарушения на военната дисциплина.

На първо място е прието, че оспорващият не е изпълнил конкретни разпоредби от заповед с № РД-794/03.11.2021 г. на Командира на ВВС, относно разпределяне на функции и делегиране на правомощия и организиране на административно-управленската дейност в Командването на ВВС. Нито в мотивите на обжалваната заповед, нито в събраните в хода на дисциплинарното производство доказателства, не се съдържа конкретика в какво точно се изразява нарушението от страна на П. на служебната дисциплина, независимо от пространното цитиране на съдържащите в посочената като нарушена заповед, разпоредби. Същият е подал рапорт № 11477/17.10.2024 г., по установения в Командването на ВВС, за ползване на 1 ден отпуск, на основание чл. 202, ал. 1 от ЗОВСРБ. Това е станало чрез прекия му началник, който е следвало да го изпрати до Командира на ВВС – командира на ВВС, който е имал право да разреши ползването на такъв отпуск. След като рапорта не е бил изпратен от прекия му началник, в срока по чл. 147 от Устава на Командира на ВВС, а върху него е била поставена само резолюция „Разрешавам. Подгответе си доклад на 05.11.2024 г.“, за оспорващия е възникнал правен интерес да търси защита на законовото му право на отпуск директно от длъжностното лице, което е могло да го разреши - Командира на ВВС. В тази връзка не може да се приеме по никакъв начин като нарушение на служебната дисциплина изготвянето на рапорт рег. № 400-11683/22.10.2024 г. от страна на П. до Командира на ВВС. Още по малко може да се приеме, че действията на П. в тази връзка са нарушение на Заповед с № РД-794/03.11.2021 г. на Командира на ВВС, относно разпределяне на функции и делегиране на правомощия и организиране на административно-управленската дейност в Командването на ВВС. На следващо място съдът не намира за правно обосновано изложеното в оспорената заповед становище на дисциплинарно-наказващия орган, че П. не е изпълнил устното разпореждане на Командира на ВВС, в качеството си на негов пряк началник, да удостовери с подписа си, че се е запознал с поставена резолюция върху рапорт с рег. № 400-11683/22.10.2024 г.

Вярно е, че съгласно чл. 8, т. 5 от Устава, директивите, заповедите или разпорежданията са задължителни за подчинените и се изпълняват безпрекословно, точно и в срок. Но също така е вярно, че те не могат да накърняват личното достойнство на военнослужещите (изречение второ на цитираната разпоредба). В случая, няма правна

норма, която дава право на висшестоящия командир, да задължи подчинения си да се запознае с негова резолюция и да удостовери това писмено. След като същата е била прочетена на П. и то в присъствието на други военнослужещи, няма логика той да удостоверява с подписа си, че е запознат с нея. Напротив, логично е обяснението на оспорващия, че му е било нужно малко време, да проучи цитираните в резолюцията законови разпоредби и едва тогава евентуално да се подпише, че се е запознал с нея, за да може да защити свои права и законни интереси, които тя би засегнала. Според настоящия съдебен състав, разпореждането на Командира на BBC незабавно П. да се подпише, че е запознат с резолюцията му е безсмислено и показва персонална предубеденост, целяща засягане на негови права и лично достойнство.

Във връзка с изложеното, съдът не може да приеме, че в случая се касае за неизпълнение на разпореждане или недисциплинараст или липса на самодисциплина, които представляват дисциплинарно нарушение.

На последно място съдът не намира за обосновано и третото, описано в процесната заповед нарушение, а именно, че Р. П. не е изпълнил писмените резолюции и устните указания на непосредствения си началник полковник Ф., по отношение на рапорт с рег. № 400-11477/17.10.2024 г. Както беше посочено по-горе върху този рапорт е поставена резолюция „Разрешавам. Подгответе си доклад на 05.11.2024 г.". Предвид на обстоятелството, че рапортът не е бил изпратен до лицето, имащо право да разреши законово полагащия се на военнослужещия отпуск, последният е изготвил нов рапорт, адресиран директно до „Командира на BBC. Тези негови действия не могат да бъдат приети за липса на отговорност, дисциплинираност и самодисциплина или неподчинение на заповед или разпореждане (чл. 110, т. 4 и чл. 114, т. 6 от Устава, посочени като нарушени от оспорващия). Следва да се отбележи, че в оспорения акт не е посочено, точно какви устни разпореждания на полковник Ф. не са изпълнени. По отношение на писменото разпореждане да се подготви доклад, изпълнението на същото е било безпредметно до посочената дата 05.11.2024 г., предвид изготвения от П. рапорт с рег. № 400-11683/22.10.2024 г. до Командира на BBC и започналата срещу него дисциплинарна проверка.

Предвид на гореизложените съображения трябва да се приеме, че оспорената заповед е издадена от компетентен орган, в предвидената форма, но при несъответствие с материалноправните разпоредби и целта на закона, поради което следва да бъде отменена.

С оглед изхода на спора по отношение на направените разноски, оспорващият, чрез пълномощника си е поискал такива, поради което съдът дължи присъждането им. Съдът намира за основателно направеното от пълномерност на платеното адвокатско възнаграждение. Съгласно чл. 8, ал. 3 от НАРЕДБА № 1 от 9.07.2004 г. за възнаграждения за адвокатска работа (Загл. изм. – ДВ, [бр. 14 от 2025 г.](#)), за процесуално представителство, защита и съдействие по административни дела без определен материален интерес, извън случаите по ал. 2, възнаграждението е 1000 лв. В случая, адвокат Т. е изготвил жалбата, присъствал е по време на две съдебни заседания и е представил писмени бележки. От друга страна делото не е с фактическа и правна сложност, поради което адвокатско възнаграждение в размер на 1300 лв., се явява обосновано и справедливо. Предвид на обстоятелството, че Командването на BBC се намира в административната структура на Министерство на отбраната, което е юридическо лице, последното следва да отговаря за сторените в настоящето

производство разноси.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, пр. 2 от АПК и чл. 143, ал. 1 от АПК,
Административен Съд С. - град, I отделение, 19-ти състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на Р. С. П., чрез адвокат А. Т. Заповед № РД-47/16.01.2025 г. на Командира на военновъздушните сили, с която му е наложено дисциплинарно наказание „предупреждение за понижаване на военното звание с една степен“ за срок от 1 година..

ОСЪЖДА на Министерство на отбраната да заплати на Р. С. П. с ЕГН [ЕГН], на основание чл. 143, ал. 1 от АПК, сумата от 1310 (хиляда триста и десет) лева, представляваща платени адвокатско възнаграждение и държавна такса.

Решението не подлежи на касационно оспорване съгласно чл. 251, изречение 2 от ЗОВСРБ.